

To: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
Cc: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
Sent: Thur 5/7/2020 6:47:36 AM
Subject: Input BTCb 7 mei 2020
Received: Thur 5/7/2020 6:47:37 AM

Goedemorgen (10)(2e) en (10)(2e)

Hierbij de input voor het BTCb van vandaag.

Groeten,

(10)(2e)

Input BTCb:

1. Samenvatting

- De versoepelende maatregelen die gisteravond zijn aangekondigd domineren de ochtendkranten. Elke krant opent met de nieuwe versoepelingen, maar benadrukt dit alleen kan zolang het virus beheersbaar blijft: 'Rutte haalt Nederland van het slot, maar met de voet bij de rem', aldus FD.
- Volgens media komen de versoepelingen toch sneller dan verwacht. Na aanvankelijke voorzichtigheid schept Rutte nu toch perspectief, maar daar komen ook risico's bij. Volgens de ochtendkranten komt het Kabinet tegemoet aan de groeiende druk om te versoepelen en spreken van een 'omslag' in het huidige beleid. Volgens Trouw kregen de behoudende Rutte en De Jonge ook steeds meer weerstand uit eigen kring: Wiebes, Hoekstra en Koolmees drongen aan op meer economische activiteit.
- Ondanks dat de maatschappij en economie snakt naar meer versoepelingen reist nu ook de vraag in de media; versoepelen we niet te snel? Hierop volgen wisselende reactie van verschillende experts. De deskundigen (waaronder (10)(2e) (10)(2e)) die vinden dat er te snel wordt versoepelend pleiten ervoor om het virus eerst verder terug te dringen, 'dan kunnen we het nagenoeg elimineren met testen, opsporen en isoleren en kan maatschappij echt open'. Ook (10)(2e) Expert complexiteit en onzekerheid is kritisch, hij hoopt dat de versoepeling niet via de tijdlijn verloopt, maar wordt gebaseerd op bepaalde voorwaarden. Enkele microbiologen en virologen (waaronder (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)) geven juist aan dat het huidige beleid niet vol te houden is. Zij geven aan dat versoepelingen kan omdat de zorg het momenteel weer aankan, mits er genoeg wordt gemonitord.
- Politiek commentatoren geven aan dat de politiek perspectief heeft gegeven. (10)(2e) NOS noemt het een flinke omslag, maar met de hand dicht bij de noodrem. De commentatoren noemen dat de ontvouwd exitstrategie kwetsbaar blijft en Nederland de versoepelingen eigenlijk zich in de hand hebben, houd je dus aan de gedragsregels; dan kunnen er verdere versoepelingen komen.
- Nieuwsuur benoemt dat het opvallend is dat in de persconferentie de experts van het OMT minder worden genoemd en het besluit om te versoepelen een meer politieke keuze is.
- Media zijn sceptisch over dat de basis voor het langzaam opheffen van de lockdown ligt in het opvoeren van de testcapaciteit. Volgens politiek commentatoren is de grote vraag toch wel: 'zijn de GGD-en er klaar voor?'. Zo blijkt uit een rondgang van de NOS dat de GGD-en nog niet klaar zijn om te testen en het uitgebreide contactonderzoek te doen. Volgens de GGD klopt deze conclusie niet. (10)(2e) joemt het de 'achilleshiel' van alles wat nu eigenlijk is aangekondigd. Zorgen zijn er of de GGD-en hun zaken goed hebben geregeld en of zij het de komende weken echt voor elkaar gaan krijgen.
- Media noemen het een omslag dat het Kabinet toch besluit om het gedragen van mondkapjes verplicht te stellen in het OV, terwijl eerder werd benoemd dat het schijnveiligheid in de hand zou werken. Men vraagt zich wel af waarom dit pas vanaf 1 juni moet, ondanks dat het nu ook al drukker wordt in het OV.
- Journalist (10)(2e) schrijft in de Volkskrant dat 'de cruciale app was gereduceerd tot een bijzin'.
- Zorgorganisaties reageren positief op de pilot om in 25 verpleeghuizen de deuren weer te laten openen voor bezoek. "Het is heel mooi nieuws dat er voor verpleeghuisbewoners en hun naasten een perspectief is [...] het gemis van echt contact is groot." Seniorenorganisatie KBO-PCOB dringt erop aan dat dit besluit snel vervolgstappen krijgt in alle verpleeghuizen.
- Ook verschillende branches reageren wisselend op de versoepelende maatregelen van het kabinet. Horeca is opgelucht dat zij binnenkort de deuren weer mogen openen, maar zien nog veel belemmeringen hoe zij hun café of restaurant klaar kunnen maken voor de 1,5 meter afstand. Contactberoepen zoals kappers en schoonheidsspecialisten en rijinstructeurs zijn content met het besluit, samen met de musea die binnenkort ook weer open mogen. Sportscholen en fitnesscentra voelen zich genegeerd door het kabinet en vinden dat er sprake is van willekeur.

2. Karakterisering berichtgeving

- Grote media gebruiken de volgende headlines "Rutte laat de teugels vieren, op hoop van zegen" (Volkskrant); "Nederland gaat langzaam maar zeker open" (NRC); "Kabinet versoepelt reeks coronamaatregelen, Nederland in 'nieuwe fase'" (AD); "Kabinet kiest route door nog onbekend terrein" (Trouw); "Rutte haalt Nederland van het slot, maar met de voet bij de rem" (FD); "Stap voor stap van coronaslot" (Telegraaf). RTL Nieuws spreekt van "blijdschap en onvrede".
- Media zetten vooral de maatregelen op een rij, later aangevuld met reacties uit de verschillende branches en sectoren waarover een besluit is genomen (of juist niet). Daarnaast bekijken zij vooruit hoe de maatregelen en praktisch uit kunnen zien in o.a. de horeca en het OV.
- De 'winstwaarschuwingen' van Rutte en De Jonge zijn nooit ver weg in de berichten: maatregelen kunnen worden teruggebracht indien de druk op de zorg weer te groot wordt.
- Media geven geen verwachtingen vrij over het debat in de Tweede Kamer van vanmiddag.

3. Hoe wordt er tegen de maatregelen aangekeken?

Algemene reacties

- **ROAZ Brabant-voorzitter** (10)(2e) (10)(2e) hoort en ziet wat in de maatschappij speelt en begrijpt goed dat de maatregelen worden versoepeld. Maar, waarschuwt hij: "Het is zaak dat mensen goed nadenken over wat ze doen en begrijpen dat het virus geen onschuldig iets is. Als we de maatregelen te makkelijk aan onze laars lappen, zorgt dat voor een te grote belasting van de zorg."
- **Expert complexiteit en onzekerheid** (10)(2e) is kritisch: "Als de kappers en terrassen nu opengaan, dan is dat echt te vroeg en dat is zonde." Hij wil dat de lockdown nog even in stand wordt gehouden. "Als we de contactberoepen bijvoorbeeld nog drie weken financieel overeind moeten houden, dan is dat veel goedkoper dan te vroeg opengaan." (10)(2e) is geen fan van een stappenplan dat aan een bepaalde datum is gebonden. "Ik had gehoopt dat de versoepeling niet via een tijdlijn verloopt, maar wordt gebaseerd op bepaalde voorwaarden. Bijvoorbeeld dat iedereen met klachten moet worden getest en dat er contactonderzoek kan plaatsvinden waardoor mensen die nog niet besmettelijk zijn geïsoleerd kunnen worden. Dat hebben we tot nu toe nog niet geregeld."
- "Het huidige beleid was niet vol te houden", reageert (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), **arts-microbioloog en viroloog bij het UMCG**. Ze vindt versoepelen daarom een goed idee. "Het kostenplaatje is gigantisch en ook vanuit menselijk oogpunt was dit niet houdbaar. Met de nieuwe maatregelen versoepelen we voorzichtig en blijven we het virus - zo menselijk mogelijk - indammen."
- (10)(2e) **epidemioloog bij het UMC Utrecht**, is het daarmee eens. "De zorg kan het aan. En er is wat speelruimte mocht het aantal besmettingen toch toenemen. Bovendien verwacht ik niet dat het aantal besmettingen verder zou dalen als we langer wachtten, mede doordat mensen dan zelf meer maatregelen loslaten." Het mooie weer komt volgens (10)(2e) goed uit. "We weten dat het virus zich vooral verspreidt via langdurig, intensief contact in binnenruimtes. We gaan nu meer naar buiten, ventileren meer en zitten minder op elkaars lip. Daardoor kan het virus zich minder makkelijk verspreiden."
- Over de grotere versoepelingen na 1 juni is (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) terughoudender. "Ik vind dat er al heel veel versoepeld wordt door het gedrag van mensen." Hij vindt het daarom heel verstandig dat aangekondigde versoepelingen weer kunnen worden ingetrokken als de afname in ziekenhuisopnames de komende weken niet doorzet.
- (10)(2e) (10)(2e) **de Universiteit Utrecht**, wijst vooral op het risico van te veel nieuwe contactmomenten tussen mensen. "Op een terras zitten is wat anders dan bij je lokale kapper." Hij vindt het belangrijk dat mensen weinig blijven reizen en zo min mogelijk nieuwe mensen ontmoeten. "Je moet niet met een groep van 15 man uit Brabant op bezoek gaan in Groningen met de trein", aldus (10)(2e).

Bezoekregeling verpleeghuizen

- Het kabinetsbesluit om als pilot in 25 verpleeghuizen de deuren weer te laten openen voor bezoek, wordt goed ontvangen door **seniorenorganisatie KBO-PCOB**. "Mensen hebben grote behoefte aan perspectief, dat hebben veel mantelzorgers tot nu toe gemist. Met dit kabinetsbesluit is er weer een stip aan de horizon gekomen", aldus directeur (10)(2e) (10)(2e). "Deze uitslag ondersteunt de stap voor stap versoepeling van de bezoekersregeling, zoals het kabinet dit nu voorstelt. Er is meer behoefte aan contact, daarom dringen we er op aan dat dit besluit snel vervolgstappen krijgt in alle verpleeghuizen. Door bijvoorbeeld één vaste mantelzorger aan te wijzen die beschikking heeft tot mondkapjes en tests", aldus (10)(2e).
- (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e), **van ANBO**: "We zijn blij dat we op 25 verpleeghuislocaties gaan zien én ervaren wat er qua bezoek mogelijk is en hoe we dat het beste kunnen organiseren. Door dit voorzichtig te gaan proberen kunnen we ook kijken op welke manier we het risico op besmetting zo klein mogelijk kunnen houden. Want natuurlijk wil iedereen graag weer echt op bezoek bij een geliefde in het verpleeghuis. (10)(2e) wijst ook op het belang van mondkapjes. De bond was al van mening dat zorgpersoneel preventief beschermingsmateriaal moet dragen, zegt ze. "Wij vinden het dus ook belangrijk dat bezoekers op zijn minst mondkapjes dragen. Want moeten voorzichtig blijven met de gezondheid van kwetsbare ouderen en die van het zorgpersoneel." Er zal echter nog steeds rekening moeten worden gehouden met de RIVM-maatregelen. "Bezoekers zullen dus op 1,5 meter afstand van bewoners van het verpleeghuis moeten blijven. En een knuffel of kus zit er helaas nog steeds niet in."
- "Het is heel mooi nieuws dat er voor verpleeghuisbewoners en hun naasten een perspectief is", aldus (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e).

(10)(2e) **Wonen en Zorg.** "In veel verpleeghuizen is het gemis van echt contact tussen bewoners en hun naasten groot. Het is goed dat er een eerste stap gezet kan worden in het verruimen van de bezoeksregeling. Als dat goed gaat kunnen we vanaf 25 mei op meer locaties bezoek mogelijk maken. Het moet natuurlijk wel veilig zijn, zodat we de kans op een nieuwe besmetting in een van de 25 verpleeghuizen zo klein mogelijk maken. We doen dit samen en in goed overleg. Het dilemma rondom dit thema was groot, het was een duivels dilemma. Maar we zien dit als verantwoorde eerste stap".

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (RTL Nieuws): "Nou dat wordt eigenlijk net als al die andere maatregelen heel voorzichtig, stapje voor stapje versoepeld. Er begint vanaf maandag een proef in de 25 GGD-regio's, per regio één huis, in 25 verpleeghuizen wordt de bezoeksregeling dus een beetje verruimd, daar gaat men nog kijken, dat gaat men in de gaten houden en als het goed is afgelopen dan gaan ze een besluit nemen voor de rest van het land."

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (NOS): "Zij zullen het pilots noemen, maar ik kan me voorstellen dat andere mensen zeggen: ja het is toch een experiment. Ze gaan in de 25 veiligheidsregio's (...) één proefproject starten om te kijken hoe je zo'n bezoeksregeling zou kunnen doen. (...) En dan moet het mogelijk zijn om de verpleeghuizen wellicht twee weken daarna, dus nadat die 25 hun proef hebben gehad, helemaal open te gooien, in ieder geval in die mate dat ouderen weer beperkt bezoek kunnen ontvangen."

Uitbreiden testcapaciteit

• Volgens (10)(2e) (10)(2e) aan de Universiteit Utrecht is testen een soort wisselgeld voor de maatregelen. "Hoe beter we testen, hoe meer we kunnen versoepelen. Maar bij testen hoort ook traceren." Daarvoor hebben we een "goed geoliede testmachine" nodig. Dat die er nog niet is baart hem zorgen. "Het is onduidelijk of onderliggende zaken goed geregeld zijn."

• (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) bij het UMCG: "We moeten lokale hotspots, zoals bijvoorbeeld de uitbraak bij de arbeidsmigranten in Velp, snel identificeren. Vervolgens moet de GGD contactonderzoek doen en mensen isoleren. Alleen op die manier kunnen we ook op lokaal niveau zorgen dat de epidemie uitdooft."

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (RTL Nieuws): "En een andere opvallende mededeling van het kabinet zojuist was dat het aantal testen fors wordt uitgebreid, het aantal groepen dat getest wordt, beroepsgroepen dat werd al de afgelopen week uitgebreid en dat gaat de komende weken nog meer gebeuren. Maar het is de bedoeling dat vanaf 1 juni iedereen in Nederland met klachten ook echt getest kan worden. Of dat echt helemaal vanaf 1 juni gaat is nog een beetje onzeker, maar de hoop is in ieder geval dat dat 1 juni gaat worden. Dus nu wordt eindelijk het aantal testmogelijkheden fors opgevoerd. Daar hebben we lang op moeten wachten."

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (NOS): [Zijn de GGD'en er klaar voor?] "Ja dat wordt toch echt wel de grote vraag. De Achilleshiel van alles wat nu eigenlijk is aangekondigd. Houden we dat virus de komende periode goed genoeg onder controle? Er wordt nu een paar duizend keer per dag getest, dat moet rond de 30.000 keer per dag in de winter zo rond de 70.000 keer per dag kunnen. En alle mensen die uiteindelijk ook corona blijken te hebben moeten vanuit de GGD op contactonderzoek komen. Daar zijn duizenden mensen voor nodig en tot nu toe leek de GGD daar niet volledig klaar voor. En ze hebben nu aangekondigd dat ze dat nu in principe op 1 juni, dus over drieënhalve week voor allemaal voor elkaar willen hebben en pas dan kan het land open. Het is een belofte die ze doen, maar het is natuurlijk maar zeer de vraag of ze dat allemaal de komende weken ook echt voor elkaar krijgen."

Mondkapjes in het OV

• De woensdag door het kabinet aangekondigde maatregelen voor het OV krijgen de goedkeuring van alle openbaarvervoerbedrijven in Nederland die verenigd zijn in OV-NL. "Wij zijn verheugd dat onze brief heeft bijgedragen aan de versnelde besluitvorming van het kabinet, in lijn met ons advies." zegt (10)(2e) de voorzitter van OV-NL in een reactie.

• **Reizigersvereniging Rover** vindt de invoering van de mondkapjes in het openbaar vervoer een goed idee. "De dienstregeling moet naar 100 procent, zodat iedereen op zijn werk kan komen", zegt (10)(2e) directeur van Rover. De reizigersvereniging heeft er verder vertrouwen in dat er genoeg ruimte in het OV komt zolang reizen in de spits vermeden wordt en werken en onderwijs volgen vooral thuis te doen.

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (NOS): "Ja er is niks veranderd in wetenschappelijk onderzoek over mondkapjes, het is nog steeds helemaal niet duidelijk of dat nou echt helemaal wel werkt of helemaal niet werkt. Maar ze kiezen er nu toch voor om het dan maar toch in te voeren, omdat het wel enige bescherming kan geven aan reizigers maar ook aan het personeel (...). En door het verplicht te stellen hopen ze natuurlijk ook dat het effect een beetje is dat iedereen die de tram, trein of bus instapt weet dat het allemaal niet vrijblijvend is, dat daar echt iets bij hoort wat je moet doen. En in die zin past het ook heel erg in wat het kabinet belangrijk vindt: dat iedereen z'n verantwoordelijkheid ook neemt om (...) van die versoepelingen ook een succes te maken, dat het ook echt gaat lukken."

• **Politiek-commentator** (10)(2e) (RTL Nieuws): "Daar begint het kabinet nu eindelijk te schuiven. Kijk de experts waar het kabinet zich op baseert, die zeggen nog altijd: het heeft nu geen zin als we nu met z'n allen massaal aan de mondkapjes gaan. Het kabinet volgt dat, maar zegt nu wel: in bepaalde situaties kan het helpen. En dat zijn dan vooral de situaties waar je geen 1,5 meter afstand kunt houden en dat is met name in de tram, in de trein, in de bus, in het openbaar."

• (10)(2e) president-directeur NS) op Twitter: "Fijn, dat compliment van de premier aan alle medewerkers in het openbaar vervoer #NS #OVNL, verantwoord gaan we stap voor stap iets meer 'open'."

Sport

• **Algemeen directeur** (10)(2e) (10)(2e) van NOC*NSF is blij dat steeds meer volwassen sporters vanaf volgende week weer buiten bij hun club terecht kunnen. "Met kinderen en jongeren gebeurde dat al. Daar hebben we nuttige ervaringen mee opgedaan". (10)(2e) loopt dat sporters ook weer de ruimte krijgen om binnen te sporten, zoals in zwembaden. "Laten we hen niet vergeten en onze uiterste best doen om ook die sporten en sporters de ruimte te geven. Het zou erg fijn zijn als, zodra de ontwikkelingen dat toelaten, binnensportaccommodaties hun deuren in ieder geval voor de jeugd van Nederland weer kunnen openen."

- Een grote opluchting, noemt (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) **an de Nederlandse Golf Federatie (NGF)**, het besluit van het kabinet dat vanwege de versoepelde coronamaatregelen golf vanaf maandag in beperkte mate weer mogelijk is. "In de eerste plaats voor de golfbanen die weer open kunnen. De clubgebouwen en horeca nog niet, maar er komt deels een einde aan hun financiële ellende".
- "Ontzettend fijn dat ook volwassenen weer mogen tennissen vanaf 11 mei. Een beetje ontspanning en beweging in je favoriete sport is gezond en doet ons immers allemaal goed", reageerde (10)(2e) (10)(2e) **van tennisbond KNLTB**. (...) "Tennis en padel zijn sporten die je heel goed op anderhalve meter afstand kunt uitoefenen." (...) "Een belangrijke bron van inkomsten en voor velen een zorg minder nu. We zijn dan ook heel blij dat sporten weer mogelijk is en hopen dat de clubhuizen ook weer snel opengaan, want ook het gemis aan barinkomsten is voor veel verenigingen en pachters een grote verliespost".
- **De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU)** is blij dat volwassen leden vanaf volgende week weer buiten mogen sporten, maar had gehoopt dat ze ook binnen weer aan de slag mochten." De KNGU hoopt op "andere, vernieuwde inzichten bij het kabinet waardoor deze maatregel alsnog op korte termijn kan worden versoepeld. Op de topsportlocaties wordt al gewerkt met een goedgekeurd protocol."

4. Onderzoeken en peilingen

- Negen procent van de mensen die een partner of familielid in een verpleeghuis hebben, ziet geen mogelijkheid tot contact. Dat concludeert seniorenorganisatie KBO-PCOB na een peiling waaraan 2.200 mensen meededen. 67 procent heeft begrip voor de maatregel half maart bezoek aan verpleeghuizen in te perken. Iets meer dan de helft vindt dat er niet genoeg mogelijkheden zijn om op een of andere manier contact te houden met partner of ouders in het verpleeghuis. Driekwart van de mensen is vooral verdrietig dat ze niet meer op bezoek mogen en een kwart zegt er angstig van te zijn geworden. Ook bij de bewoners zelf merken deze naasten de gevolgen: driekwart van de bewoners is eenzaam of verdrietig.
- Op de vraag of de bescherming van bewoners, mantelzorgers en anderen opweegt tegen het niet kunnen bezoeken, is 40 procent het daarmee eens, maar 37 procent niet. Om toch in contact met een naaste in het verpleeghuis te blijven, wordt vooral telefoneren (58 procent) en beeldbellen (43 procent) genoemd.
- In de stelling van de dag van de Telegraaf geven 63% van de respondenten aan dat het tijd is dat de coronamaatregelen worden versoepeld. 'Als de boel nog langer dicht blijft dan valt er niets meer te openen vanwege alle faillissementen', is een veel gedeelde mening. 44% is van plan om binnenkort weer een 'terrasje te pakken' als het is toegestaan. 29% geeft aan dat het te snel is om te versoepelen, zij zien liever dat het aantal besmettingen eerst verder afneemt.